

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Felelős szerkesztő: Walter Gyula

**POLA
NEGRI**

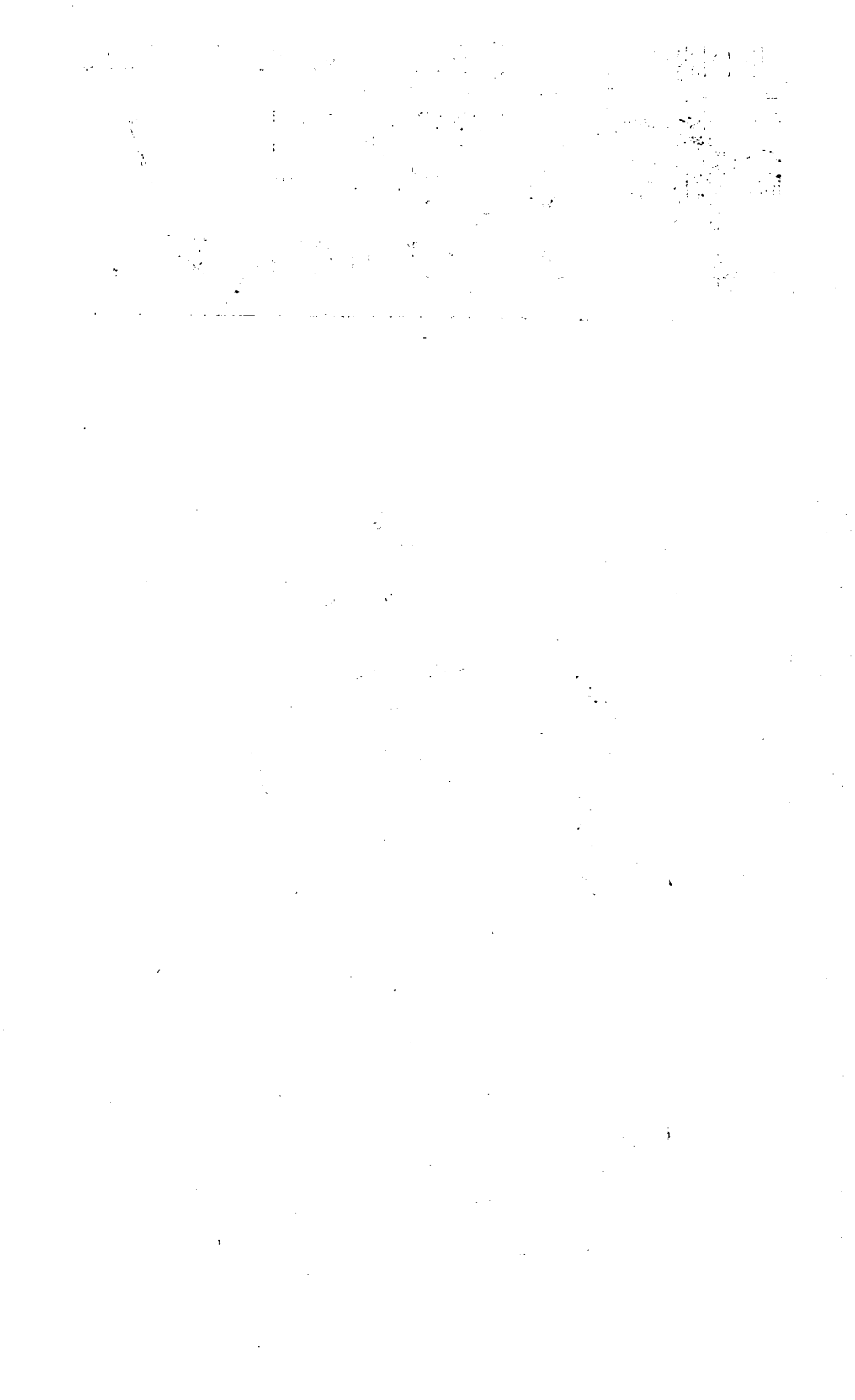
Pola Negri]

lengyel származású világhírű filmszínésznő

(Paramount-foto)

Megjelenik szombatonként, a kolozsvári magyar és román, a nagyváradi és aradi magyar színházak és a kolozsvári mozgósínházak műsorával

Ára 10 Lei

Színház és Film

Felelős szerkesztő: *Walter Gyula*

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 100, 1/2, évre 260, 1/4, évre 130 : et. — Egyes szám ára 10 Lei
Vállalati előfizetés: Egy évre 1000, 1/2, évre 500, 1/4, évre 260 L. - Hirdetésidőjének árszabály szerint

FŐMUNKATÁRSÁK: Botos János, B. Adorján Jénő, Incze Vilmos, Mátrai János, S. Nagy László, Szabó Imre, Végh József. - Művészeti munkatársak : dr. Hankó János és Olasz Lajos

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața Unirii (Főter) 13. szám, hátul az udvarban
Nagyváradai szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Iorga (Zöldfa-u.) 5. Nagyváradai szerkesztő: Györi Illés István — Aradi szerkesztő: Nyerges Ferenc, Arad, Magyar színház
Szamosmenti szerkesztőség: Danziger László Dész, Hunyadi-utca 2. Telefon-int. 59

Berlini szerkesztőségünk: Ormos László Berlin, International Paper Service S. W. 68. Zimmerstrasse No. 7-8. — Bécsi szerkesztőség: Benczell Béla Bécs, IV. Schönburgstrasse No. 36. — Budapesti szerkesztőség: Pálos István Budapest, V. kerület, Nádor-utca 28. szám

Színész és társadalom

A színész és a társadalom viszonya régi problémája - a világnak. Amióta a színészet és a színész fogalma, mint realitás is létezik, azóta él ennek a két tényezőnek viszonya is köztudatként, foglalkoztatva az embereket, vizsgálása elé állítva az iránta érdeklődőket. A két fogalom, ha — mint probléma — együtt kerül a kutató boncolókése alá, feltétlenül kapcsolatokat tételez fel egymás között. A színész mindenképpen a társadalomért van, úgy mint egyed és úgy is mint kollektivitás, mint színészet. Öncélú színész és színészet, amely a saját személye vagy saját személyei számára született meg, létezik is tevékenykedik, elképzelhető és feltehető, de valóságul aligha tekinthető.

A színész gondolati tartalmában bennefoglaltatik ki nem fejezetten, de érezhetően és kisejthetően a néző is. A kettő együtt ad és adhat csak teljes képet arról, hogy mit jelent ez a szó.

Akciót, mozgást, beszédet, mimikát, jelmezt, díszleteket, eseményeket, rivaldafényt és még sok más mindent. És mindezek mögött, között és előtt a nézőt, aki lát, hall, hallgat, figyel, becsül, tapsol, szeret, elítél, kifütyül, úgy, ahogy akar épen es lekedni a produkcióval és a színészmunkát produkálóval szemben. Két szuverén áll egymással szemben: a néző és a színész, akik láthatatlanul, de sejthetően mégse szuverének, mert az egyik igazodik a másikhoz.

Ezek a hűvös megállapítások tulajdonképpen tele vannak élettellel. Mert a tartalmukat a két fél egymásközi viszonya adja meg. Az a vér és hús, ideg és izom, szív és lélek közötti kapcsolat, amely az egyiket játékra, alkotásra ösztönzi, a másikat nézésre, szemlélődésre, élvezésre. Az a kapcsolat, amely az egyiket felállítja a szuffiták közé mozogni, szavalni, énekelni, kifejezni szót és érzést,

szint és cselekményt, a másikat pedig hallgatásra ítélve beülteti a parterr homályába, hogy tárguljon rá a szeme az előtte pergő jelenésekre, táruljon ki a fülé a mondatok mély titkaira, furcsa zenéjére.

A színész és a színészet a társadalomért van. Nem szabad és nem lehet tehát a gögösség tornyába huzódni az emberi kollektivitás elül akkor, amidőn hívja és szólítja a színészt maga közé. Ahogy az író, a művész, a piktor, a muzsikus, a szobrász nem zárkozhatik el magánossága mentővárába a világ elől, ha csak nem beteg érzékenység, tu hajtott egoizmus, elferdült életfelfogás csalja el oda, pedig ezek elsőbrendű művészetek, mert kizárólag a saját anyagukkal dolgoznak, ugy nem bujhat el tetszetős szavak: művésziség, egyéniség, presztizs, tehetség — védőfalai mögé a színész, aki legalább felelősségben reproductív művészetet képvisel.

Hiszen nem a saját szavait mondja, hanem a másét, a keretet, a formát az író, a muzsikus kiszabta a számára, mint az előadó művészetnek. Tulfűtött önérzet mondathatja csak a színészszel, hogy: ezt a művészetem nem engedi meg. A művészet birodalmának korlátlanágát épen az bizonyítja, hogy az mindent megenged. A fenségéstől a nevetségességig, az emberitől az em-

bertelenig, a legszebbtől a legcsunyábig, a legtartalmasabttól a legegyügyűbbig mindent.

És az igazi művész mindenből és mindenütt művészetet ad. Számára nem a keret a fontos, hanem a lényeg, nem a hely, hanem az ajkáról felzengő szent ige. Dérynék, Kotsi Patkók, Laborfalvy Rózák, Priellék, Blahák, Egressyek, Megyeriek számára a korcsma ivója, a hordó deszkái, a csupasz föld, mind-mind szentélyei voltak a művészetnek és a tátott szájjal álmélkodó pór, a kupa lisztet, egy-két tojást átnyújtó-falusiak, bámészuccagyerekek és aranykófiomos főurak mint a nagy titok általuk beavatott alázatos hódolói.

Nem a nagy szavak tesznek művésszé valakit, hanem a mély átélés, a benső ihletettség. És akitől a társadalom szolgálatot vár, annak, ha csak egy mód is adódik erre, a Művészet tisztá hitével és diadalmas erejével szolgálnia kell. Mert a belü ről fehér lobogó, a mocsokban is az marad, lényege szerint. De a szennyvert, befrecskelte zászlót semmitem moshatja ünnepin hőszinüvé.

A társadalom művésznek látja a színészt, de csak addig, míg nem lesz tulságosan emberivé. Mert akkor nemcsak a saját értéke vesz el, de a művészeté is. Erről sohasem szabad megfeledkeznie egy művésznek sem!

Walter Gyula.

Versenyen felül vezetnek

RÓZSA M. ROYAL
drogeria CLUJ, Fötér 26.

Rózsa

kölni vizei.

Tartós és illatos!

Filmhírek

A fiatal gárda művésznői között Dorothy Sebastian érte el legújabbban a legnagyobb sikereket. Két legújabb filmje: a „Végzet“, ahol Greta Garbo mellett szerepelt és a „Buta ember szerencséje“ volt, ahol mint Buster Keaton partnernője kacagtatja meg a nézőt.

A déli tenger szépségei nemcsak a „Fehér árnyak“ c. fi mben, de a „Pogányban“ is méltó keretet adnak egy nagyszabású színészi alakításnak. A „Pogány“ban Ramon Novarro a főszereplő, partnernői pedig Renee Adoree és Dorothy Janis.

Jacques Feyder a híres francia rendező Hollywoodba érkezett, ahol Greta Garbo új filmjét fogja rendezni.

Josephine Dunn, aki legutóbb a Singing Fool-ban aratott nagy és megérdemelt sikert, a Metrohoz szerződött. A fiatal művésznő legközelebb William Haines új filmjében, a „Felesleges ember“ben fog bemutatkozni.

Jack Dempsey felesége Estelle Taylor filmszínésznő legújabb szerepét Lon Chaney mellett játszotta le a „Tigris“ című filmben. Egy maláji félvért alakít és biztosan nagy sikere lesz.

A „Drága kis kutyusom“ után, mely a sajtó egyöntetű véleménye szerint a legmulatságosabb vígjátékok egyike, Aillen Pringle és Lew Cody a „Kamasz agglégény“ című filmben fognak megjelenni.

Bársony István és Dájbukát Ilona

a kitzűnő művészpár közlebbrol ver dégszerepelri jönnek Erdélybe és ellátogatnak Kolozsvárra is

A kulisszák mögül

Intim titkok a szinpad világából

Irta és elmondta: Lukács József, a Kolozsvári Friss Újság műveltség- és kultúravezetője

A színházjáró közönség csak a rivaldák fényében látja a színészt. Arról azonban nincs tudomása, vagy ha van is kevés, hogy miképpen néz ki a színész, mint ember, aztán milyen hálókabátban, vagy a művésznő pizsmájában. Nos, mi most leleplezzük őket, csak úgy futó vonásokban, mert hiszen külön-külön lehetne róluk sok-sok érdekes történetet elmondani.

Teszem fel, itt van *Selmeczy Miskal Jó* fiu, szép fiu, tetszik a nőknek s mit tagadjam ő is szereti őket. De ezenfelül még van két bolondériája. Az egyik: a rádió. Kikapcsol, bekapcsol, hiszen ezt a prakszist a női látogatóinál már meg szokta. Most Béccsel paktál, aztán Párisal, néha Bukaresttel, meg Budapesttel. Olyan gyakorlatra tett szert, hogy ma egészen bizonyos, hogy ő az az ember, aki Kolozsváron a legkevesebbet ért a rádióhoz. De mérje csak ezt valaki neki megmondani. Menten agyonüti egy fejhallgatóval. A másik mániája: a dohány: Nő, nem a vágott, hanem az a jó ropogós százaz és ezres, amit gyűjt a ládafiába, aztán, hogy örül neki, mint

a majom a tökkáposztának. Van egy pechje is szegénynek, a soklevelű biblia. Ezt olyan sikerrel folytatja, hogy kártyázással kimádkozza az utolsó 20 lejt is a pártneri zsebéből.

Balázs Samu, ő a pajtásházasság hive. Minden csinos nővel hajlandó pajtásházasságot kötni egy hétre. Azt mondják itt egészen tehetséges. De hát erről a nők jobban tudnának beszélni. Aki meg akarja próbálni jelentkezni nála. Azt mondják nagyszerű, különbejáratu diványa van.

Aztán itt van az a *Tompa Béla*. Ennivaló pofa. Neki nincs egyéb baja, csak az, hogy egy súlyos tévedésben van. Abban tudniillik, miszerint azt hiszi, hogy neki van hangja is. Nagyon kérem önöket, tartsák titokban, miszerint tudják, hogy ez nem igaz. Béla barátunk különben nagyon szereti a pénzt. Az 5 lejest is, ötszázlejes alakjában. Egy köteg 500 ast emléktárgyul mindig szívesen elfogad. Tessék csak megpróbálni. Róla mesélik, hogy egyszer egy barátja 20 darab ezrest összekötöttett egy kis könyvbe és elküldte Béla barátunknak, mint saját művét. Másnap talál-

A legjobb és legizlésebb művészi fényképfelvételeket

Joanovics utóda

J készíti, Piața Unirii (Főtér)
Erdélyi bank épületében. L

koznak s az illető kérdi Tompától: „Na hogy te szett a könyvem“. Képzeljék mit felelt: „Szenzációs olyannyira, mint a düsseldorf-i rém, s most izgatottan várom a további köteteket“. Hát kapott is még egy 10 lapos kötetet, de csak 500-okból. S a borítékra rá volt írva: Második és utolsó kötet.

Kondor Ibinek egy bibije van: az autója, amely pechjére Oradea-Mare jelzést visel. A kolozsvári rendőrök, úgy látszik, haragsznak valamiért Nagyváradra, mert képzeljék kérem, mindegyre felírják és megbüntetik. Szegény *Komjáthy* Karcsi, az ura, keservében már írt is egy közlekedési operettet, amely majdnem úgy veszélyezteti a közbiztonságot, mint az Ibi művész nő autója.

Aztán itt van *Betegh Bébi*, csak most ficamította ki a lábát és tessék nézni, hogy táncolna. Ha nem történik ez a kis lábficamodás, egész biztos ennek a háznak a falát is kirugná, mert különben is nagyon kirugós természet. Ha nincs más, legalább a hámból mindig kirug.

Bérczy Miska az egy szenzációs pofa. Azt szokta mondani a feleségének: Anyukám, 12 órára itthon leszek. *Bérczy Miskáné* perze éjjel 12 órára gondol, *Miska* barátunk azonban déli 12 órára. Az egész differencia nem sok s különben is csak nem lehet rendetlen embernek nevezni azt, aki délben 12 órakor pontosan hazamegy.

Solthy Gyurka egyetlen paszszíója a römizés. Tetszik tudni, ez valami furcsa angol kártyajáték. *Solthy* nagyszerűen érti. A partnerei kártyázásnál mindig azt mondják: úgy römizel, mint egy bonvivánt, a színészek pe-

dig azt, hogy: úgy énekelsz, mint egy römijátékos.

Itt van kérem *Réthely*. Különbén arról nevezetes, hogy ő tudja Kolozsváron a legtöbb viccet. Egyszer fogadásból három napig viccelt, s az összes hallgatók hasgörcsöket kaptak a röhögéstől. Ugy, hogy orvosi beavatkozásra volt szükség. Rossz nyelvek azt mondják, hogy azért, mert rosszszak voltak a viccek.

Székelty Ibolyá-ról sok mindent mondhatnék. Hogy szép, hogy ügyes, hogy tehetséges. De inkább hallgatók. Beszél ő maga helyett is eleget. Aztán mégis csak jobb a nőkre hallgatni, ugye?

Még sokat fecsegethették, de félek, hogy agyonvernek. Biztos, hogy most sok ellenséget szereztem magamnak, a színészek közt is, meg az olvasók közt is. De előre kijelentem, hogy én semmiért sem vállalok felelősséget. Vállalja ezt a lap felelőtlen felelőse, aki ide a nyilvánosság elé kirángatott.

Csak annyit mondom, hogy a nőkkel mégse szeretnék rosszban lenni. Ezért ajánlom nekik, hogy lépjenek velem szóbeli ismeretségbe, vagy ha jobban tetszik, lehet apróhirdetéssel is. Előkelő, csudaszép, dús gazdag és szellemes fiú vagyok, aki szép nők ismeretségét szívesen fogadom. A jeligém: Ha van dohány, lesz szerelem is...

*Tudja magyar, román, német,
Hogy mért használ
Gyopár-krémet,
Mert az arcot óvja, védi.
Igazolom:*

Betegh Béby.

A HÉT HUMORA

Jókedv. Agrófinasa tudtára adja kilencvenkét esztendő s urának, hogy C. herceg kilencvennégy esztendő s korában meghalt. A gróf ezt a gyászbeszédet tartja fölötté:

— Nagyon sajnálom őt, de egyáltalán nem vagyok meglepődve. Igen mértéktelenül élt. Mindig mondtam, hogy már nem sokáig viszi.

Egy vállalkozókedvű angol lélekvesztőn vágott neki az óceánnak. Dróttalan táviróval szerelte föl s mindenáron használni akarta utközben. Egy napon a tengeren hatalmas óceánjáró tünt föl.

Az angol azonnal működésbe hozta a dróttalan táviróját.

— Értetek engem?

— Igen — jött a válasz az óceánjáróról.

Az angol, minthogy nem tudott egyebet mondani, lélekvesztőjéről ezt kérdezte a minden kényelemmel felszerelt óceánjárótól:

— Van valamire szükségetek?

A hivatalnok packázásai. Párisban nemrégiben szerencsétlenség történt egy elemi iskola udvarában. Egy nyolcesztendő s kisfiúcska véletlenül beleesett a kanálisba s nem tudták kihuzni. Az igazgató egy szomszédban lakó munkást hivatott oda, aki a gyereket végül kiszabadította kellemetlen rabságából. A munkás sok időt töltött a mentéssel, ezért az igazgató meg akarta fizetni a fáradságát. Felküldte a munkást a városházára ezzel az irással: „E sorok vivőjének tizenkét frank fizetendő, mert kiszabadított egy kisfiút a kanálisból“. Pár nap múlva a munkás fölkereste az igazgatót és így szólt hozzá:

— A városházán nem akarják kifizetni az igazgató ur számláját. Azt mondják, hogy ilyen téttel nem szerepel a költségvetésben

— Se baj — válaszolta az igazgató. — Majd írok egy másikat.

„E sorok vivőjének huszonnégy frank fizetendő, mert kitisztított egy kanális, meiyet egy gyermek zárt el“. Ezt kifizették.

Selyem ruhákat legszebben fest minden színre Dufek, Rózsa-u. 10

Rodinról. Rodin, a nagy kőfaragó annak idején elkészítette Gustave Geffray szobrát. Az író előremeredő homlokkal ábrázolta, torzonborz hajjal, arcán valami kemény, szinte kegyetlen kifejezéssel. Rodin egyszer így szólott egy látogatójához:

— Nem találja, hogy az író itt nagyon hasonlít Caracallához, a régi római császárhoz?

— De igen — válaszolta a látogató. — Caracalla azonban szörny volt. Viszont ennek az írónak...

— Ennek az írónak nem volt alkalma ahhoz, hogy olyan szörny legyen, mint az a római császár — fejezte be a mondatot Rodin.

Falliéres, a néhai vincellér — köztársasági elnök híres volt arról, hogy nem ő találta fel a puskaport. A művészethez nem sokat értett.

Egy napon programja szerint meg kellett látogatnia Rodint, aki

abban az időben kis vázlatokat, ragyogó tanulmányokat készített, melyek előtt ámulva állt a kritika.

Az elnök egy egész óráig sértelt a mester műtermében. Itt egy női lábat látott, ott egy torzót, itt egy combot, ott egy kéznélküli kart, amott egy karnélküli kezet, emitt pedig egy gazdátlan tomport.

A jó elnöknek lelkesednie kellett, ámuldoznia, minden meggyőződés ellenére.

Amikor eltávozott a műteremből egyik barátja megkérdezte tőle:

— Mondja elnök ur, de őszintén, mit gondol ezekről a szobrokról?

— Hát kérem — válaszolta Falliéres — azt gondolom, hogy ennek a szegény Rodinnek ugyan csak rossz szállítóvállalata lehet. Össze-vissza törte szobrait.

Hirdessen a „Szinház és Film“-ben

Egy régi kedves színházi emlék
(A Szentgyörgyi-jubileumok idejéből)

Paraumont-Astra

Két név került itt egymás mellé. Két ismert és elismert név. Az egyik kitűnő, világmárka, amelynek felemlítése is elég a világ színe előtt, hogy értékéről és jelentőségéről figyelmet alkothassanak, hogy a súlyával tisztában lehessenek.

A másik névnek a belföldi sulya és értéke és ismertsége ad jelentőséget. Az a kulturális szerep, amit az Astra az ország életében betöltött és betölt, jogossá és indokoltá teszi vele szemben a bizalmat.

A két névnek egymás mellé kerülése, összekapcsolódása szerencsés találkozás volt. Alkalmas arra, hogy a két név hírért-fonósságát növelje és erősítse.

Es bizonyos, hogy a *Paraumont* világmárkája, amely diadalmasan ragyog a föld minden sarkán-táján, Kelettől Nyugatig és Észak-tól Délig, itt Romániában az *Astrán* keresztül csak még jobban ragyogtatja fényét, diadalát.

Az a filmközpont, az a világ-jelentőségű filmprodukción, amit a *Paraumont* képvisel a világ-piacon, itt Erdélyben és a Bán-ságban is napról-napra hódít, büvöl és lenyűgöz. Clara Bow, Adolphe Menjou, Harold Lloyd, Evelyn Brent, Nancy Caroll, Richard Dix, Clive Brook, Ruth Taylor, Esther Ralston, Olga Baclanova, Jack Holt, Bebe Daniels, Emil Jannings, Florence Vidor, Louise Brooks, James Hall, George Bancroft, Mary Brian diadalmas művészete, Joseph von Sternberg, Victor Schertzinger, Ernest Lubitsch, Ludwig Berger, Victor Fleming, Dorothy Arzner grandiózus rendezése csak győzni tud és leigázni.

Az *Astra Cinegrafica* Sibiu S. A. ezt a nagyszerű zászlót lobogtatja, a *Paraumont*-filmek ragyogó zászlóját. És ezen a lobogón nincsenek drága díszek, ékes betűk, csak ennyi: *Paraumont Pictures*.

Es ez a név mégis beszél önmagáért.

Flohr József
gyógyszertára
Cal. Regele Ferdinand

Öröme lesz, ha
dr. Nosedá szappantartóra
akassza fel
lyukas szappánát

3 db. 1 tartóval 100 lei
Olcso! Praktikus! Szép!

Hevesi Piroska növendék-hangversenye. 1930. év február hó 25-én, kedden este fél 9 óra-kor a katolikus gimnázium disz-termében Hevesi Piroska zongoraművész nő növendékei hang-versenyt tartanak. A program ke-retében Fogel Mária, H. Grünfeld Ella, Zoe Millea, Róth Böske, Carmen Millea, Blm Ilus, Léb Margit, Bernstein Jolán, Farkas Nusi, Pollák Margit, Vogel Ida, Stefanides Marika és Vámos Magda szerepelnek. Pfeiffer Al-fred növendékeinek hangversenye március 9-ikén lesz a kath. gim-názium disztermében.

Aradi hírek

Az aradi színház krízise még teljesen nem múlt el. A decemberi gázsik ugyan utólag kifizetést nyertek, de ez nem jelenti azt, hogy január hónapi fizetések rendesen lesznek folyosítva, mert 16-án nem volt fizetés, illetőleg elegendő pénz, ami fedezte volna azt. Még december hónapban egy színész küldöttség járt fent Luţai polgármesternél. A polgármester Dunca főszámvevőt rendelte ki ellenőrnek, hogy többé ne legyenek kitéve a tagjai annak, hogy 200—300 lejes ákon-tókért napokat várjanak, mert rendes gázsí sohasem volt. Dunca kezébe is vette az ügyet és ezután fog kitűnni, hogy munkája milyen eredménnyel jár. Reméljük, hogy az teljes mértékben sikerülni is fog, természetesen ha a direkció is hozzájárul azzal, hogy olyan darabokat ad elő és úgy adja elő, hogy a közönség is szívesen járjon a színházba, mert ellenkező esetben nincs bevétel, amit ellenőrizzen.

*

Az aradi színház jan. 16-án mutatta be Farkas Imrének nagy sikert aratott operettjét a „Királynő rózsájá-t”. „Huzd rá cigány” címmel. Aradon is meg volt a siker és a közönség percekig tartó tapsviharral ünnepelte a főszereplőket. *Viola Margit* mint mindig bájos, elegáns és minden tekintetben kifogástalan volt. *Balázs István*, Nemere báránya igazán jó alakítása volt Arad kedvenc bonvivántjának. *Ifj. Szendrey Mihály* a szenzációs táncpartnerével, *Kertész Mancival* aratott szép sikert. Táncaik mindig külön élvezetet nyújtanak és minden operettben a diadal nagy része az övék. Kisebb sze-

repekben meg kell említenünk a másik bonvivánt *Jeney Ottót*, aki elegáns megjelenésével és szép tenor hangjával már szintén meghódította az aradi közönséget. *Kassay Károly* ez a kiváló régi színész az erdész szerepében nyújtott kiváló karakter alakítást. *Győző Alfréd* a rendőrbiztos humoros alakját elevenítette meg nagyszerűen.

A prózai darabok közül egy-másután mutatták be a „*Szerelmi Abc.-ét*” a „*18 évesek*”-et és „*Hajnalba, délben, este*”-t, de nem nagy siker és rendesen üres házak mellett. Sajnos a prózára nem nagy gondot fordítanak és rendesen nincsenek elkészülve a színész k. A téves szereposztások és a jó rendezés hiánya természetesen magával hozza a sikertelenséget. Pedig jó kezekben a prózai együttes is tökéleteset tudna nyújtani, mert a tagok egyenként igazán jó színészek, a nekik megfelelő szerepkörön.

(Arad.)

Riporter

Rolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-társaság

Cluj, Piaţa Unirii No. 7.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton Gyulafehérvás és Marosvásárhely

Saját tőkéi: 97 millió Lei

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez!

Engedélyezett devizahely!
Áruraktárai a vasút mellett.

PECEPARTI PÁRIS

Szerkeszti: **GYÖRI ILLÉS ISTVÁN**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Str. Iorga (Zöldfa-ucca) 5.

Halló itt Nagyvárad!

A tényeken az sem változtat, hogy *Stoll Béla* orra előtt mindig kizárják a dupla nyolcast. Ez a drága gömbölyű színész, amióta az Astoria-kávéházban naponta dominózik, büszkén hirdeti, hogy az ő játéka kifogástalan. A szinpadai partnerei azt mondják, hogy a kávéházban, a kávéházi partnerei viszont a szinpadai játékát ismerik el. Megoszlanak a vélemények.

Ugyanígy megoszlanak a vélemények a *Mayer Kató* esetében is. A kis szőke csoda két hét

óta ugyanis igen gyéren fordul elő a szinpadon. Mint helyettese *Darányi Dáncs Ica* folytonos szerepeltetése igazolja, Katalival némi differenciái vannak a direktciónak. Utánajárva a dolognak, Kati hevertetése okául azt a magyarázatot kaptam, hogy a kis művész nő nem akarta betanulni az egyszeri reprizre kitézőt *Árvácskó* szubrettszerepét. *Darányi Ica* ugrott be helyette és azóta az új darabokban is *Darányi Ica* a beugró. No, de reméljük egyszer már a Kati ugratása is sorra kerül. Vagy éppen most ugratják? Mit lehessen tudni.

A *Horváth-Bellák* duett eljutott dicsősége csucspontjára. Tagadhatatlan, hogy ma már ők a nagyváradai szinpad legdédélgetettebb kedvencei. Egy vidéki földbirtokos is mindenáron dédelgetni akarta a napokban a duó egyik tagját s nagyot mulatott a kávéházban, miután bevallotta *Hamza Jancsi* cigányprimásnak, hogy halálosan beleszeretett a szép Böskebe.

— Ha másképp nem megy — fogadkozott a szerelemre lobbant szeladon — megkérem a kezét, elveszem feleségül és kiviszem a birtokomra.

— Na, jó-jó naceságos ur — vetette közbe a primás. — de mi lesz a Bellák Miklóssal?

— Őt is kiviszem a birtokomra ispánnak.

Stoll Béla

Lám, lám, mégis csak jó dolog a primadonna férjének lenni, ha jól megy botos ispán is lehet belőle.

László Bandi nagyon elcsendesedett, mióta Kolozsváron járt. Megkérdeztük tőle, miért lógatja úgy az orrát, mire Bandi rezignáltan válaszolta:

— Tudjátok gyerekek, drága város ez a Nagyvárad, de mulatni jól mégis csak Kolozsváron lehet.

Ebből a rezignációból a rosszmájuk arra következtetnek, hogy Bandi szerelmes lett Kolozsváron, mire Bandi diszkrétan jegezte meg:

— Marhák, mikor nem voltam én szerelmes és mikor lógott nekem ezért az orrom.

Neki van igaza.

— Halló, Kolozsvár, mi az, miért tették le a kagylót. Persze, el vagytok foglalva a bálokon. De jó is nektek!

„A kis cukrászlány“ Nagyváradon

Meleg, derűs harmincév előtti hangulat, tele természetes bájjal, édes, régfelejtett melódiákkal és nagyon sok közvetlen, drága humorral; — ez volt a „Kis cukrászlány“ alias „Régi jó Budapest“ bemutatója Nagyváradon. A rendezés remekelt, a zenekar brillírozott és amit a színészek csináltak, arra már nem is jut más jelző, minthogy ennivaló, drága pofák voltak.

Horváth Böske a Müller Pepi szerepében beigazolta, hogy nagyon sok oldala van még, amit nem ismertünk. Közvetlen volt, drága budai Müller Pepi s az ősbudavári varieté-műsorban, amikor piros bársonyruhájában belibegett, olyan szép volt, mint egy remek festmény.

Darányi Ica, aki végre lemondott a kevésbé művészi hangzású Dancs névről, nagyon üde, kellemes jelenség kezd lenni a színpadon. Ha még egy kicsit tanul énekelni is (merthanganyaga van!) és leszokik némely modorosságokról, egész bizonyosan befut a színpadon. A kis cukrászlány szerepében nagyon tetszett a váradi közönségnek.

László Bandi huszárfőhadnagya

tökéletes és illuziótkelő figura volt. Sok szívvel játszotta meg szerepét és megjelenése, katonás mozdulatai, lírai hangja egyaránt érvényesültek a darabban. *Kornai* huszártizedese igen sikerült volt s ma már ez a színész nagyon használható tagja a váradi együttesnek.

Stoll Béla végre egy neki való szerephez jutott és sok derűt váltott ki mókáival, különösen a kacagó duettben.

Na és most *Bellák!* Hát én már husz éve csatangolok a színházak környékén, de nekem még egy ripacs sem tetszett olyan őszintén, mint ez a nagy darab drága fiú. Hogy ez mennyi derűt, mennyi hangulatot hozott magával valahonnan a Királyuccából, hogy mennyire kedves tud lenni minden szerepében, ez már egyenesen szemtelenség. Ő volt a lelke, a lüktető ereje az egész előadásnak s bár alkalma bőven lett volna, sohasem duzzasztotta a mókázást a ripacsokdásig. Ha még egyszer ilyen jó lesz ez a Bellák, úgy le fogom rántani, hogy arról koldul. Ezt már mégsem lehet csinálni.

(gyil.)

Nancy Caroll

a világhírű filmprimadonna legszenzációsabb alkotásai

Cocktail

Főszereplők: Nancy Caroll, Richard Arlen
és Paul Lukas

Rendezte: Do othy Arzner

Ábris rózsája

(Dreimal Hochzeit)

Főszereplők: Nancy Caroll, Charles Roggers
és Jean Hersholt

Rendezte: Victor Fleming

Az élet diadala

Főszereplők: Nancy Caroll és Jack Holt

Rendezte: Richard Jores

Paramount Pictures slágerek

Erdélyben és Bánságban képviseli őket az:

Astra Cinegrafica S. A. Sibiu

A báli referens naplójából

— A Színház és Film bálja, a KAC-bál, a Magánalkalmazottak-bálja, Bank-bál, Fás-bál és a színészek táncmulatsága.

A kolozsvári báli szezon talán még sohasem volt olyan gazdag eseményekben, mint ebben az évben, amelyben egymást érik a táncmulatságok és a mulatni-vágyó közönségnek bő alkalm nyílik a szórakozásra. A báli referens különben kellemes feladata is terhessé válik ilyenkor, a Carneval hercegének való hódolásban. A lelkiismeretes báli tudósító szombatónként három-négy bálba is el kell látogasson, hogy az olvasóknak tájékoztatót adhasson.

Ha az utolsó három hét báli eseményeire visszagondulunk, elsősorban a Színház és Film báljáról kell megemlékeznünk, amelyet a Palace-bar helyiségeiben tartott meg a szerkesztőségünk. A bált nagyszámn közönség jelenlétében Solthy György balelnök, a színház népszerű bonvivánja nyitotta meg. Ott láttuk a megjelentek között Kondor Ibolyát, Betegh Bébit, Török Erzsikét, Székely Ibolyát, dr. Buia Jánost és nejét, ifj. Szász Istvánt, Schreiber Andor igazgatót és családját, valamint számos ismert tagját a kolozsvári román és magyar társadalomnak. A bál kitűnő hangulatban a késő reggeli órákban ért véget. A következő szombaton a KAC-klub összes helyiségeiben a KAC tartotta meg táncestélyét. Amint mondani szokták „tout Kolozsvár” jelen volt ezen az estélyen. Ott láttuk a táncolók között a gyönyörű Zeyk Helenát, a pompás szépségű Guráth Ilucit, a mindig egyformán ele-

gáns és megnyerő dr. Pálffy Lászlónét, dr. Hankó Jánosnét, a megvesztegetően kedves Gener-sich Ilust, a fehér-estélyi toalettjében hódító Betegh Bébyt, az ébenfeketehaju Karácsonyi Ilit, akinek Kolozsváron való megjelenése kellemes feltűnést keltett, Pálffy Oliv, Zudor Jánosnét, Mendl Évát, Nagy Marianne-t, (sugártermetű sokszor megcsódtuk) és a kolozsvári ur-i társaságnak még számos ismert tagját. Ugyanekkor tartotta táncestélyét a Magánalkalmazottak Szövetsége a Newyork termeiben és amíg a KAC-ban Puskás Béla zenekara játszott, addig itt Körösi Dudus zenéjének pattogó ritmusaira fo-

rogtak az ötletes jelmezekben megjelent álarcosok.

A következő szombaton a Bankbál és a Fás-bál zajlott le nagy sikerrel, habár mérsékeltabb érdeklődéssel is. Beszámolóinkat azzal kell zárunk, hogy az elmúlt vasárnap tartották közös álarcosbáljukat a kolozsvári román és magyar színészek s ez a mulatság talán a legjobb hangu-

latban lefolyt estélye volt a báli szezonnak. Itt volt minden művészember és mindenki, aki a színházhoz tartozónak érezte magát. A bálkirálynő a színház gyönyörű szőke primadonnája, Kondor Ibolya lett, akit percekig tartó tomboló ünnepléssel ünnepelt a közönség. A második díjat Penescu Liciu, az Opera primaballerínája nyerte meg.

A Corso-mozgó slágerei

A nagyszerű *Noé bárkája* című hangos film után, amellyel Kertész Mihály kitűnő rendezésében a Corso-mozgó áldozatkész vezetősége valósággal remekelt, a következő napok és hetek műsora is csupa sláger és szenzáció volt. Ezek között első helyen kell megemlíteni: *A sankingi fogoly* című rendkívül bájos és mulatságos históriát, amelyet *William Haines* és *Anita Page* ragyogó művésze eseményé avatott.

A műsort kiegészítő *saxophon-koncert hangosfilm* elsőrangú élvezetet jelentett. Ugyanugy a mindig szívesen fogadott előjáték is a *Vidám Banda* jóízű mókáival.

A skóciai express-ben *Moore*

Mariotte és *Pauline Johnes* művésze excellált. Ezt a pompás filmet nagyszerűen egészítette ki a saxophon-zenekar hangos filmje amely kitűnő zenei élvezetre adott alkalmat.

Szenzációja lesz a közeljövő műsorának a *Paramount All Talking Singing Songton Szivárvány* című nagy filmje, amely hangos és zenélő-beszélő film egyben, hasonlóan nagyszerű alkotás, mint volt a *Noé bárkája*. Ennek a kitűnő slágernek a főszerepeit *Eddie Dorothy* és *Rainbow Mann* kreálják.

A Corso-mozgó ezenkívül még egész sereg nagyszerű meglepetést tartogat. Legközelebb alkalmunk lesz majd ezekről is tájékoztatni olvasóinkat.

Nagyságos asszonyom!

A festett haj is tartósan ondolálható (Danerwellen) és ha az

Komollal és Gallia

gépen van eszközölve. Mindkettő francia és ez garancia. **Tessék meggyőződni!**

Böszörményi és Erdélyi

hölgyfodrászok

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22. (Udvarban)

Corso-filmszínház szenzációs meglepetése!

Hétfőtől, egész héten!

A Fehér árnyak

az egész világon diadalt aratott
hangos-film!

A dráma a Csendes-óceán csodálatos szépségű korallszigetein játszódik, ahol az érintetlen, tisztalelkű ember utolsó, nagy küzdelmét vívja, a világot igábatörő nagy kulturával.

Két ember szépséges, szent szerelme pedig ragyogó glóriaként övezi a könnyekig megható történetet.

Főszereplők:

Raquel Torres, Monte Blue

Az őstermészet legfenségesebb szépségeit elénktáráó káprázatos felvételek minden egyes jelenetét tökéletesen simuló zene kíséri!

Műsor előtt:

Titta Buffo

a világ legnagyobb baritonistája énekl
Otthelo nagyániját

Metro-Golwyn-film

Loránth Ilá nagy sikere Kolozsváron

A kolozsvári Palace-bar műsorából messze kiemelkedik Loránth Ilának, a Budapestről elszármazott kitünő táncosnőnek és Eugen nevű partnerének szereplése. Loránth Ilá már külsőségekben is annyira megvesztegető jelenség, hogy jól esik látni őt a tánclokal villanykörtéinek sokszínű fényében. Abszolút szabályos termet, megnyerő arc, finom szőke-ség és égszínkék szemek. Ezek a külső eszközök, amelyek már magukban véve is a siker csúcsához vezetik Loránth Ilát, aki ettől eltekintve akkor is első-rangu száma lenne minden világvárosi bar műsorának, ha hódító szépsége helyett átlagos női típus lenne, mert olyan bravúrosan táncol, hogy mozdulataiban

James Hall,
a Paramount nagyszerű művésze

valósággal megtettesült életet nyer a behelző tangóknak és a forró charlestonoknak ritmusa.

Ligetiné, Szántó Margit kolozsvári fellépése. Érdekes eseménye volt ezen a héten a kolozsvári színháznak. Dario Nicodemi, Hajnalban, délben, este című darabjában dr. Ligeti Ernő ismertnevű költő és író felesége, Szántó Margit lépett újól a közönség elé. A napilapok már ismertették a debütározott sikerét, nekünk csak annyi hozzátenivalónk van, hogy szeretnénk a feltünően tehetséges szép asszonyt minél gyakrabban a színpadon látni, mert a kolozsvári társulatnak igazán szüksége van friss és új erőkre.

A legkényesebb
igényeket is kielégítő

Polónyi- cukrászdában

Str. N. J. rga (Jókaí-u.)

19. szám alatt

mindennap friss bivalytejűs reggeli és újsónna-kávé

Esküvőkre és estélyekre

di-storták, sütemények, teasütemények, fagyalt-parfaltekek elkészítését jutányos áron vállalja.

Kuglótok, kalácsok, dlös-és mákóspatkók

Színház és Film

nélkülözhetetlen a színház- és mo-

ziba járó közönség számára.

Hollywoodi apróságok

John Colton írta Greta Garbo legújabb filmjét. John Colton, mint az „Eso” szerzője lett népszerű. A darab az egész világon óriási érdeklődést váltott ki és így érthető, hogy a film is érdeklődni kezdett a nagysikerű író után. Nemsokára le is szerződte te a Metro és John Colton első film-scenáriumára már el is készült. Címe: „Vad orchideák”, főszereplője Greta Garbo és persze hangos film lesz.

Tizenkétmillió dollár a Metro idei nyeresége. A nagy amerikai filmgyárak most jelentetik meg az 1928—29. évről szóló mérlegüket. Különösen érdekesek a Metro-Goldwyn-Mayer filmvállalat adatai. 1927—28-ban a vállalatnak összforgalma 99.260.000 dollárt tett ki, míg a következő évben 116.201.000 dollár volt. A bruttó emelkedésével kapcsolatban a netto is emelkedett és pedig sokkal nagyobb arányban, ami világosan utatja a hangosfilm érának óriási bevételeit. A kimutatott tiszta nyereség 1927—28-ban 8.560.000 dollár volt, míg 1928—29-ben 12.107.000 dollárt tett ki, ami majdnem 50 százaléknyi többletnek felel meg. Ebben az összegben bennfoglaltanak a Loew-színházak nyeresége is. Ez összeg mintegy két milliárd lejnek felel meg.

Bánky Vilma új filmjében, mely angolul, németül, franciául és spanyolul készül, egy Svajcból bevándorolt pincernőt alakít.

Lehár Ferenc „Cigányszerelem” című operettjét megvásárolták és hangos filmet csinálnak belőle.

„*Hollywoodi-rejtelmek*” a címe egy legközelebb színrekerülő hangos-filmjének, melynek külön pikantériája az, hogy Charlie Chaplin is kis szerepet vállalt benne. A főszerepeket Marion Davies és William Haines alakítják.

Figyelem! Nagyváraditól vasóink mindennemű szerkesztőségi és kiadóhivatali ügyekben közvetlenül nagyváraditól szerkesztőségünkhez: Györi Illés Istvánhoz, Str. Torga (Zöldta-u.) 5. szám alá sziveskedjenek fordulni.

*Megkérdeztem Kondor Ibit,
Mi az mi legjobban üdit,
Mi a titka a szépségnek?
És a szöke primadonna
Emigy felett mosolyogva:
Nincs párja a Gyopár-
Krémmek.*

Pauli és Klein

Magazin de fier

Daskereskedés-Eisenhandlung

Cluj, Str. Reg. Maria 26. Telefon: 8-89.

Mindenféle háztartási edények — Épület vasalás — Betonvas — Vasgerenda — Rudvas — Szerzőszámok és minden a vasszakmába vágó cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Az „Orpheus” műkedvelő egyesület előadása. Az Orpheus műkedvelő egyesület f. hó 9-én, vasárnap délután 5 órakor a róm. kath. főgimnázium dísztermében színelőadást rendezett. A műsor keretében színekerültek a Régi nyár és a Csak ki-méletesen című szindarabok. Az előadás sikerében a vendégszerplő Kárpáti-trió kitűnő táncszámain kívül Sebestyén Kálmán és Kálmán, K. Stanfel Irénke és József, Kiss Károly, Papp József és Józsefné, Hickl Böske, Vezér Böske, Rácz Zoltán, Bocszánszky Böske, Szilasi Ilonka, Kocsis Gyula, Király Lajos, Szóke Sándor, Lovász István Fülöp, Páll Lajos és mások osztottak.

Magyar műkedvelő társaság alakulása Tordán. Tudósítónk jelenti: Egy lelkes műkedvelő kezdeményezésére és fáradozásának eredményeként közelebről megalakult Tordán a Magyar Műkedvelők Társasága, amely

egyelőre 50 tagból áll, de amely rövid idő alatt bizonyára egyesíteni fogja magában a város összes magyar műkedvelőit. Tordának igen sok jó műkedvelője van, akik már sok élvezetes estét szereztek a közönségnek. E társaság keretében most már a műkedvelők a magyar szó, magyar színművészet ápolása érdekében még tökéletesebb eredményeket fognak elérni. A társaság megalakítva tisztikarát és választmányát, legközelebb megkezdi működését.

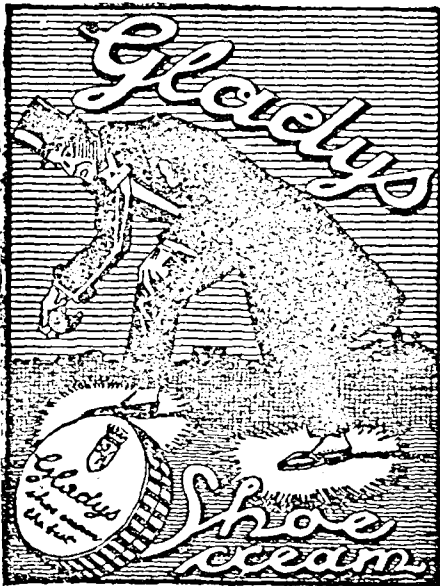
A báró és a báróné

A báró és szép felesége, a báróné már hét esztendeje különváltan élnek. Nem tudták megérteni egymást, állandóan összekoccantak, s ezért jobbnak látták, hogy ki-ki menjen a maga útján.

Elválásuk után nem gyűlöltek. A báró, aki házasságukból született fiukat, Istvánt megkapta, hetente háromszor elküldi délutánokint az édesanyjához.

Lakáj vezeteti oda a gyermeket, lakáj megy érte.

A bárónak multkor fontos tár-

Mary Brian
a népszerű amerikai filmszüllyag
(Paramount-foto)

gyalni valója volt néhai feleségével s egy délután meglátogatta őt. Ekkor véletlenül ott volt a fia is.

A fiu, aki a szomszédos szobában játszott, elámult, mikor meghallotta apja hangját.

Nagyon szeretetreméltóan, nagyon nyájasan beszélt azzal a hölgyvel, akit özvegyének szokott uevezni barátai előtt. Néha azonban öntudatlanul tegezte a volt feleséget.

Erre a fiucska, aki még soha se látta szüleit együtt, így szólt a nevelőnőjéhez:

— Nem értem, kedves kisasz szony — Az apa és az anya tegeződnek. Hát ismerik egymást?

Jannings tanvallomása

Emil Janningsnek hirtelen meg kellett szakítania a próbáját Hollywoodban, Newyorkba kellett utaznia, hogy ott egy házasságtörési pörben tanvallomást tegyen a bíróság előtt.

— Láttá őket, mint csókolóztak? — kérdezte a moziszinésztől a bíró.

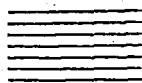
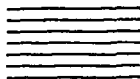
— Láttam.

— És milyen hosszú volt ez a csók?

— Hát — mondotta szemrebbenés nélkül Jannings — hosszú volt. Elég hosszú. Nagyon hosszú. Ugy körülbelül két méter, két méter ötven centiméter...

TIPOGRAFA

Gyorsan, izlésesen és a legjutányosabb árban készít el bármilyen könyvnyomdai munkákat, egymint: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havilapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket és egyéb üzleti munkákat

YCEUM

NYOMDA

**TURÓS LAJOS CLUJ-KOLOZSVÁR
STR. REG. MARIA 12. TELEF. 11-45**

„EDISON“ filmszínház

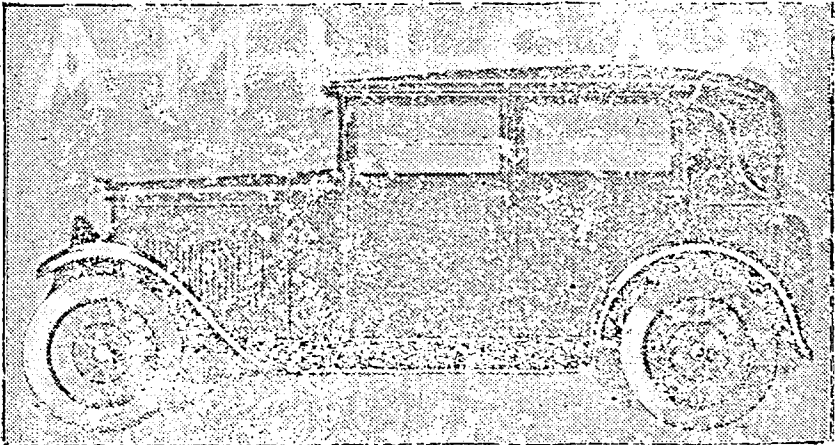
A Pap-utca és Hosszu-utca sarkán Kolozsvar legkényelmesebb és legmodernebb filmszínháza.

Az Igazgatóság figyelemmel van arra, hogy másora a legkényesebb izlést is kielégítse. Lehetőleg mindig egy vígjáték és 1 dráma van műsoron. — Minden időben kellemes sétat hely. A Széchenyi-tér felől aszfaltjárda van. — Az Igazgatóság hivatalra előadás után kocsiról vagy taxiról gondoskodik.

A Calea Victoriei a zsidó telep. omig autóbusszjárat. A Központi-szálloda elől indul, 5 Lei a viteldíj, a te-zál ótói csak allg 300 lépés. — A film-színház kiténő büffével rendelkezik, ah-l hűsítők, bonbonok, sütemények és minden időben hideg és meleg ételek kaphatók, kiténő sor és borítalokkal.

Hétköznapokon három előadás: 3, 6 és 9 órakor. — Helyárak 10, 20, 25, 30 és 36 Lei. — Vasárnap és ünnepnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor szünet nélkül. Helyárak 20, 25, 30 és 36 Lei.

A taxik ára a Főtértől a moziig négy személynek 40 Lei

Megérkezett az első küldemény a világhírű **Amilcar-autók**-ból: Torpedo, Turism, Gabriolet, Grand-Sport és Limou-**Amilcar-autók** sine. Az **Amilcar-autók** előnyei: gyorsaság, ellenállóképesség, ideális rugózás, teljes komfort és olcsó árak. Fogyasztás 9 liter benzin 100 km.-ként. Gyorsaság 100—115km., maximális sebesség 120 km. óránként. Világhírű Weimann-karosszériák minden színben. Vezérképviselőt Románia részére: **Autolux S. A. R. de Automobile**, központi székhely: **Cluj, Str. Universităţii 1.**

